ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р.Б.Папірник
«28» 09 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологічні аспекти безпеки праці
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 263 «Цивільна безпека»
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Цивільна безпека
(назва спеціалізації)

освітній ступінь доктор філософії
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Рабіч Олена Вікторівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологічні аспекти безпеки праці як галузь знань психології праці та психології безпеки в екстремальних ситуаціях, що розробляє методи вирішення практичних завдань при формуванні і функціонуванні суб'єктів праці. Психологічна структура трудового процесу та його компонентів. Умови праці за психофізіологічними чинниками. Структура суб'єкта праці, професійно важливі якості працюючого, функціональний стан. Психологія безпеки, стреси, конфлікти, їх причини та їх профілактика. Правила поведінки керівника. Екстремальні стани в праці, адаптація, дезадаптація, посттравматичний стан, копінг-поведінка. Сучасні інформаційні технології та інформаційний стрес. Психологічні методи профілактики несприятливих функціональних станів у праці. Мотивація і безпека праці, професійний ризик. Інформаційна і психологічна безпека в організаціях, безпечна поведінка працівника. Психічні властивості професіонала, професійний відбір та адаптація. Психологічна реабілітація, зниження впливу професійного стресу. Сучасні психолого-педагогічні технології розвитку якостей надійності персоналу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			3	
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5,0	150	
Аудиторні заняття, у т.ч:	60		60	
лекції	60		60	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	-		-	
Самостійна робота, у т.ч:	90		90	
підготовка до аудиторних занять	30		30	
підготовка до контрольних заходів	5		5	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	25		25	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

м. Дніпро – 2020

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – забезпечити формування у майбутніх наукових та науково-педагогічних кадрах знань закономірностей функціонування психіки людини в трудовій діяльності для удосконалення управління та формування безпечного трудового процесу.

Завдання - вивчення дисципліни «Психологічні аспекти безпеки праці» є опанування знаннями, вміннями застосовувати на практиці психофізіологічних особливостей людини при організації його робочого місця та трудового процесу, високої продуктивності праці і збереження здоров'я за рахунок створення оптимального клімату у трудовому колективі та створення психологічно безпечних умов праці.

Пререквізити дисципліни.

«Психологія праці та її безпека», «Психологія безпеки в надзвичайних ситуаціях»

Постреквізити дисципліни.

Практична діяльність посадової особи, керівника колективу.

Компетентності. (відповідно до освітньо-наукової програми «Цивільна безпека» СВО ПДАБА – 263дф – 2020).

Інтегральна компетентність: Здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі цивільної безпеки під час професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності: ЗК.1 Компетентність у самостійному проведенні наукових досліджень у галузі цивільної безпеки організації на рівні доктора філософії, проведення аналізу отриманих результатів, прийнятті обґрунтованих рішень у розв'язанні проблем та вирішенні науково-прикладних завдань. Здібності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання задач, аналізу інформації з різних джерел. Спроможність користуватися сучасними інформаційними технологіями. ЗК.2 Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення наукових задач у напрямку підвищення ефективності менеджменту організації. Здатність виявляти проблеми та визначати цілі і завдання по їх вирішенню, формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання на практиці. ЗК.3 Розуміння іншомовних професійних текстів, використовувати іноземну мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі. ЗК.4. Компетентність у розробці, плануванні та реалізації дослідницьких інвестиційних та інноваційних проектів і програм. Спроможність працювати у науковій та професійній групі з дотриманням етичних зобов'язань, координувати свою роботу з отриманими результатами інших членів наукових напрямів, підпорядковувати цілі своєї роботи основним цілям роботи напряму дослідження. ЗК.7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК.1 Компетентність у володінні інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері цивільної безпеки. Компетентність у виявленні, постановці та вирішенні актуальних наукових задач та проблем в даній області. Здібності до проведення оригінальних досліджень, якість яких відповідає національному та світовому рівням. Здатність самостійно планувати зміст та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження. СК.2 Компетентність у використанні сучасних методів моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів у сфері сучасних методів

менеджменту організаційних структур. СК.3 Компетентність в проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел за темою дисертації. Компетентність у публічному представленні та захисті результатів наукових досліджень. Здатність брати участь у критичному діалозі у напрямку наукових досліджень по темі дисертаційної роботи, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію. Науково обґрунтовувати та оцінювати отриманні результати. СК.5 Здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності. СК.6 Здатність демонструвати знання філософсько-світоглядних засад, сучасного стану, тенденцій розвитку і наукових досягнень у сфері цивільної безпеки та у суміжних сферах.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньої програми): ЗР9. Вміння та навики відслідковувати новітні досягнення в професійній сфері та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами, розшукувати, обробляти, аналізувати та синтезувати отриману інформацію. ЗР10. Вміння та навики працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science тощо). ЗР11. Вміння та навики розуміння наукових статей в сфері обраної спеціальності, аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і невирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювання наукових гіпотез. ЗР13. Знання та вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи з аспірантами, інноваційні методи навчання. ЗР14. Вміння та навички організовувати творчу діяльність, роботу над статтями та доповідями, виконувати незалежні оригінальні і придатні для опублікування дослідження у сфері проблем цивільної безпеки, проводити дослідження щодо підвищення їх ефективності, організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертації встановленим вимогам. ЗР15. Вміння та навички проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у сфері обраної спеціальності, виявляти теоретичні та практичні проблеми, а також дискусійні питання в сфері конкретних освітніх, наукових та професійних текстів в сфері обраної спеціалізації, виявляти, ставити та вирішувати наукові задачі та проблеми. ЗР16. Вміння та навики планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам рецензентів на національному та міжнародному рівнях. ЗР19. Вміння та навички планувати теоретичне та експериментальне дослідження, грамотно оцінювати його результати. ЗР21. Вміння та навички спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і спільної роботи на конференціях, симпозіумах, наукових семінарах, доводити результати досліджень та інновацій до колег, публічно представляти, захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження. ЗР22. Здатність визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості.

ПР4. Знання та розуміння фізіологічних та психологічних основи трудового процесу та психологічних факторів умов праці, а також роль трудового колективу в забезпеченні безпеки праці. ПР12. Вміння та навички дослідження соціально-психологічних питань організації роботи у трудовому колективі і розроблення проектної документації організації робочого місця на основі урахування фізіологічних та психологічних показників працюючих.

Методи навчання: використання лекційних курсів, консультації провідних фахівців, самостійна робота із джерелом інформації, участь у науково-практичних семінарах та конференціях, публікації тез доповідей.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні заняття.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л	п	лаб	інд	с/р
Змістовий модуль Психологічні аспекти безпеки праці						
Тема 1. Предмет і задачі психології праці та її безпеки.	**8**	**4**				**4**
Тема 2. Трудовий процес і його компоненти. Психологія професійної діяльності.	**8**	**4**				**4**
Тема 3. Фізіологія праці, умови праці.	**8**	**4**				**4**
Тема 4. Суб'єкт праці і його структура. Професійно важливі якості. Психічні функціональні стани.	**8**	**4**				**4**
Тема 5. Робота – джерело стресу. Стреси, конфлікти.	**8**	**4**				**4**
Тема 6. Пристосування людини до навколишніх умов у процесі праці та їх вплив на безпеку праці.	**8**	**4**				**4**
Тема 7. Трудовий колектив.	**8**	**4**				**4**
Тема 8. Керівництво.	**8**	**4**				**4**
Тема 9. Безпека праці. Психологія безпеки. Психологічна реабілітація.	**8**	**4**				**4**
Тема 10. Види професійного ризику. Психологічні способи і засоби профілактики виробничого травматизму і аварійності.	**8**	**4**				**4**
Тема 11. Професійна інформація. Професійне навчання.	**8**	**4**				**4**
Тема 12. Професійний відбір. Професійна адаптація.	**8**	**4**				**4**
Тема 13. Психологічні складові екстремальної надійності	**8**	**4**				**4**
Тема 14. Сучасні психолого-педагогічні технології розвитку екстремально значущих якостей персоналу	**8**	**4**				**4**
Тема 15. Психологічна реабілітація. Зниження впливу професійного стресу	**8**	**4**				**4**
Підготовка до екзамену	**30**					**30**
Усього годин	**150**	**60**				**90**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ теми	Назва розділу/ теми та її зміст	Тривалість (годин)
1,2	**Предмет і задачі психології праці та її безпеки.** Психологія праці як галузь наукового знання про працю і робітників, що вивчає умови, розробляє шляхи і методи рішення практичних завдань в області формування і функціонування індивідуальних і групових суб'єктів праці.	4
3,4	**Трудовий процес і його компоненти. Психологія професійної діяльності.** Основні ознаки, властивості і функції діяльності. Психологічна	4

	структура професійної діяльності: операції, дії і автономна діяльність. Компоненти інваріантної структури діяльності (мотивація, цільоутворення, інформаційна основа діяльності, прогнозування її результатів, ухвалення рішення, планування, програмування, контроль, корекція, а також оперативний образ об'єкту діяльності, система індивідуальних якостей суб'єкта і сукупність виконавчих дій).	
5,6	**Фізіологія праці, умови праці.** Поняття фізіології праці, історія становлення фізіології, фізіологічні процеси раціоналізації праці, характеристика трудових рухів. Фактори виробничого середовища. Працездатність.	4
7,8	**Суб'єкт праці і його структура. Професійно важливі якості. Психічні функціональні стани.** Структура суб'єкта праці – мотиваційні, когнітивні, операторні, емоційно-вольові показники особистості професіонала. Теоретичні моделі індивідуального і групового суб'єкта праці. Етапи трудової діяльності; психологічні дії і операції (навички і уміння), психічні функції і процеси. Психічні регулювальники трудової діяльності: знання, уміння, професійний досвід; представлення, образи, ціннісні орієнтації, інтереси, цілі і мотиви; свідомість Я і професійна самосвідомість; індивідуально-типологічні особливості і професійно обумовлені здібності; психічні процеси і професійно важливі якості, які актуалізуються у людини в процесі праці; функціональні стани.	4
9,10	**Робота – джерело стресу. Стреси, конфлікти.** Поняття стресу. Психологія професійного здоров'я. Причини та форми прояву виробничого стресу. Профілактика стресу. Професійні конфлікти. Профілактика конфліктів. Правила поведінки керівника.	4
11, 12	**Пристосування людини до навколишніх умов у процесі праці та їх вплив на безпеку праці.** Пристосування людини до навколишніх умов на виробництві (почуття, сприймання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці. Психофізичні фактори умов праці (промислова естетика, ритм і темп роботи) та їх вплив на безпеку праці. Функції людини (спостереження, контроль і регулювання на основі сприймання, переробки інформації) та її безпеки при автоматизації виробничих процесів.	4
13, 14	**Трудовий колектив.** Поняття трудового колективу, корпорації, корпоративність. Виробнича етика. Вкладена праця, групова динаміка. Професійна позиція. Потреби і здібності у виробничому колективі.	4
15, 16	**Керівництво.** Поняття керівництва. Трудовий пост в організації. Посада, компоненти посади. Психологія управління. Етика керівника. Морально-психологічні якості керівника	4
17, 18	**Безпека праці. Психологія безпеки. Психологічна реабілітація.** Психологія праці у вивченні і профілактиці подій. Людський чинник в подіях: нещасний випадок, травма, аварія, катастрофа. Об'єктивні і суб'єктивні (суб'єктні) причини нещасних випадків і аварій. Методи вивчення і аналізу причин нещасних випадків і аварій. Психологічна класифікація причин помилкових дій суб'єкта праці. Мотивація і безпека праці. Сучасні уявлення про причини різної міри захищеності або схильності суб'єкта праці подіям.	4

19, 20	**Види професійного ризику. Психологічні способи і засоби профілактики виробничого травматизму і аварійності.** Схильність до ризику і методи її діагностики. Інформаційна і психологічна безпека в організаціях. Методи вивчення і аналізу нещасних випадків і аварій. Психологічні способи і засоби профілактики виробничого травматизму і аварійності, підвищення безпечної поведінки людини в професійній діяльності.	4
21, 22	**Професійна інформація. Професійне навчання.** Структура і методи професійної інформації. Форми і способи використання професійної інформації. Процес обробки інформації (пошук, прийом, збір, впорядкування, оцінка, передача і зберігання). Інформаційні системи (організація, технологія, менеджмент). Інформаційне забезпечення професійної орієнтації. Психологічні основи виховання, професійної підготовки і перепідготовки. Сучасні підходи до навчання фахівців. Виділення критеріїв і вибір методів оцінки і ефективності навчання. Концепція підвищення освіти і професійної компетентності.	4
23, 24	**Професійний відбір. Професійна адаптація.** Психологічні основи профвідбору. Критерії професійної придатності. Методи діагностики здібностей і професійно важливих якостей фахівців. Організаційні форми роботи по професійному підбору кадрів в організаціях (юридичні і етичні норми). Психологічні питання адаптації нових працівників в організаціях. Види адаптації, психологічне сприяння адаптації працівника	4
25, 26	**Психологічні складові екстремальної надійності** Поняття професійної та функціональної надійності. Варіанти стереотипних форм поведінки. Шкала індивідуальної екстремальності та коефіцієнту індивідуальної успішності.	4
27, 28	**Сучасні психолого-педагогічні технології розвитку екстремально значущих якостей персоналу** Основні засоби моделювання психологічних чинників ризиконебезпечних ситуацій діяльності. Організація процесу екстремальної психологічної підготовки, прийоми моделювання психологічних чинників різноманітних надзвичайних ситуацій.	4
29, 30	**Психологічна реабілітація. Зниження впливу професійного стресу** Основні стратегії регуляції професійного стресу, специфіка психологічної роботи з умовах надзвичайної ситуації. Психологічне забезпечення відновлювального періоду	4
	Всього	60

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальною програмою.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальною програмою.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Назва теми	Тривалість (годин)
1	**Підготовка до аудиторних занять**	**30**
2	**Підготовка до контрольних заходів**	**5**
3	**Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях** **Трудова мотивація** Поняття мотивації. Теорії мотивації: теорія Мак-Клелланда про потребу в досягненнях, теорія ієрархії потреб А. Маслоу, теорія ERG (по Д. Шульц, С. Шульц, «Психологія і робота»), двофакторна теорія Ф. Герцберга,теорія характеристик роботи Дж. Р. Хекман і Г. Р. Олдхем (по Д. Шульц, С. Шульц, «Психологія і робота»). Когнітивні теорії мотивації праці (за Д. Шульц, С. Шульц, «Психологія і робота»)	**25**
4	**Підготовка до екзамену**	**30**
	Разом	**90**

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінювання.

Поточний контроль.
Змістовий модуль 1. Психологічні аспекти безпеки праці

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	15
2.	Опрацювання матеріалу самостійної роботи	25
3.	Відповіді на запитання контрольної роботи	60
	Разом:	100

Відвідування лекцій

Присутність аспіранта на лекції оцінюється в – 0,5 балів.
Всього 30 лекцій.

Опрацювання матеріалу самостійної роботи

Подання теми «Трудова мотивація»

а) подання матеріалу у вигляді презентації і доповіді – 20-25 балів;
б) доповідь без презентації –15-19 балів;
в) наявність опрацьованого матеріалу – 8-14 балів;
г) анотації опрацьованого матеріалу – 4-7 балів;
д) анотації опрацьованого матеріалу частково –1-3 балів.

Контрольна робота

Контрольна робота містить 2 запитання, на які аспірант зобов'язаний дати у письмовій формі відповіді, максимальна кількість балів при вичерпаній відповіді на одне запитання – 30.

Максимальна кількість балів за відповіді на запитання контрольної роботи – 60.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання установлюється:

25-30 балів – аспірант дав вичерпану відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

19-24 балів – аспірант дав повну відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них.

13-18 балів – аспірант дав повну відповідь на запитання, але привів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

8-12 балів – аспірант розкрив суть запитання, але у відповіді допущені помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді зроблено спроба навести потрібні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри.

3-7 балів – аспірант не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки.

1-2 бали – аспірант дав невірну відповідь на запитання.

Підсумкова оцінка визначається, як середня балів поточного контролю та екзамену.

Екзаменаційна оцінка

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з трьох рівноважних питань теоретичного курсу. Максимальна кількість балів за першу і другу відповідь по 35 балів, за третю – 30 балів.

При наявності недоліків у відповіді на перше і друге питання екзамену нараховують наступну максимальну кількості балів:

– за повну відповідь – 30-35 балів;

– аспірант дав повну відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них – 25-29 балів;

– аспірант дав повну відповідь на запитання, але привів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них – 15-24 балів;

– аспірант дав невірну відповідь на запитання - 1 бал.

При наявності недоліків у відповіді на третє питання екзамену нараховують наступну максимальну кількості балів:

– за повну відповідь - 25-30 балів;

– аспірант дав повну відповідь на запитання, привів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них - 15-24 балів;

– аспірант дав повну відповідь на запитання, але привів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них – 9-14 балів;

– аспірант дав невірну відповідь на запитання - 1 бал.

–

Порядок зарахування пропущених занять

Пропущені лекції зараховуються шляхом самостійного опрацювання студентом лекцій (конспектування, розв'язання задачі, підготовка реферату, тощо) із наступним їх захистом, під час консультацій викладача.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і аспіранта; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему, при цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

– дотримання Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо аспірант має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Баклицький І.О. Психологія праці: Підручник. - 2-ге вид., перероб. і доп./- Київ: Знання , 2008. - 655 с.

2. Москвичев С.Г. Введение в психологию управления: Учебник/ Киев-Сан-Франциско, 2005. – 296с.

3. Носкова О.Г. Психология труда: Учеб. пособие для студ. высш.учеб.заведений / Под ред.Е.А.Климова - М.: Изд.центр 'Академия, 2004. -384 с.

4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: навч. посіб. / Л.Е.Орбан-Лембрик. - 2-ге вид., доп. / Київ: Академвидав, 2010. -544с.

5. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / О.А.Донченко, Н.В., Хазратова та ін. За ред. М.М.Слюсаревського./ Київ – Міленіум, 2008. – 495с.

6. Малхазов О.Р. Психологія праці: навч. посібник / О.Р. Малхазов. – К.:НАУ, 2008. – 168 с.

7. Психологія праці та її безпеки: навч. посіб./ К.Н. Ткачук та ін.; за ред.. К.Н. Ткачука. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 135с.

Допоміжна

1. Александров Ю. И., Дружинин В. Н. Теория функциональных систем в психологии // Психологический журнал. — 1998. — Т. 19. — № 6.

2. Асеев В. Г., Рыжов А. В. Мотивационные особенности использования, поощрения и наказания в производственном коллективе // Социально-психологические особенности производственного коллектива. — М.: Наука, 1983.

3. Баклицький І. О. Психологія праці: Підручник. – 2-ге вид., перераб. І доп. – К.: Знання, 2008. – 655 с.

4. Балинт И., Мурани М. Психология безопасности труда. — М., 1968.

5. Беспалов Б. И. Психодиагностика профессионально важных качеств и профотбор диспетчеров // Вестник Московского университета. Сер. 14, Психология. 1998. — № 3. — С. 79-94.

6. Бодров В. А. Информационный стресс. — М.: ПЕР СЭ, 2000.

7. Бодров В. А. Психология профессиональной пригодности: Учеб. пособие. — М.: ПЕР СЭ, 2001.

8. Буякас Т. М. О феномене наслаждения процессом деятельности и условиях его возникновения (по работам М.Чиксентмихайи) // Вестн. Моск. ун.-та. Сер. 14, Психология. — 1995. — № 2.

9. Вилюнас В. К. Психологические механизмы мотивации человека. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1990.

10. Гуревич К. М. Основные свойства нервной системы и профессиональная пригодность. — М.: Наука, 1970.

11. Деркач А. А., Зазыкин В. Г. Профессиональная деятельность в особых и экстремальных условиях (психолого-акмеологические основы). — М.: РАГС, 1998.

12. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология: Учебник для вузов. — СПб.: Питер, 2001.

13. Дмитриева М. А., Суходольский Г. В. Методы описания, анализа и оценки деятельности // Методология исследований по инженерной психологиии психологии труда. — Ч. 1. — Л.: ЛГУ, 1974. — С. 12-118.

14. Иванова Е.М. Основы психологического изучения профессиональной деятельности. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1987.

15. Иванова Е.М. Психотехнология изучения человека в трудовой деятельности. — М., 1992.

16. Ильин Е. П. Стиль деятельности: новые подходы и аспекты // Вопросы психологии. — 1988. — № 6.

17. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. — СПб.: Питер, 2002.

18. Исмагилова Ф. С. Основы профессионального консультирования: Уч. пособие / Под ред. Э. Ф. Зеера. — М., — Воронеж, 2003.

19. Исмагилова Ф. С. Профессиональный специалист в организации и на рынке труда. — Екатеринбург, 1999.

20. Климов Е. А. Введение в психологию труда. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988.

21. Климов Е.А. Введение в психологию труда. Учебник для вузов.— М.Культура и спорт, ЮНИТИ, 1998.

22. Климов Е.А. Психология профессионала. Избр. психологические труды. — М.; Воронеж, 1996.

23. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения. — Ростов н/Д, 1996.

24. Климов Е.А. Пути в профессионализм (Психологический взгляд): Уч. пособие. — М., 2003.

25. Кондаков И.М., Сухарев А. В. Методологические основания зарубежных теорий профессионального развития // Вопросы психологии. — 1989. - № 5.

26. Котик М.А. Психология и безопасность. — Таллин: Валгус, 1981.

27. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. — Л.: Медицина, 1984. — Гл. 1-3.

28. Леонова А. Б. Психодиагностика функциональных состояний человека. — М., 1984.

29. Леонова А. Б., Чернышева О. Н. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития. — М.: Радикс, 1995.

30. Моросанова В. И. Индивидуальный стиль саморегуляции: феномен, структура и функции в произвольной активности человека. — М., 2001.

31. Мясищев В.Н. Работоспособность и болезни личности // Мясищев В.Н. Личность и неврозы. — М., 1965.

32. Носкова О.Г. История психологии труда в России. — М.: Изд-во МГУ, 1997.

33. Платонов К.К. Вопросы психологии труда. — М., 1970.

34. Практикум по психологии менеджмента и профессиональной деятельности / Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова. — СПб., 2001.

35. Пряжников Н.С, Пряжникова Е.Ю. Психология труда и человеческого достоинства. — М: Академия, 2001.

36. Психология труда и организационная психология: современное состояние и перспективы развития: Хрестоматия / Сост. А.Б. Леонова, О.Н. Чернышева. — М., 1995.

37. Психология труда: Учебник / Под ред. А.В. Карпова. — М., 2003.

38. Психология экстремальных ситуаций: Хрестоматия / Сост. А.Е. Тарас, К.А. Сельченок. — Минск, 2000.

39. Решетова З.А. Психологические основы профессионального обучения. — М., 1985. — Гл. 3, 4.

40. Стрелков Ю.К. Инженерная и профессиональная психология: Учеб. пособие. — М.: Академия, 2001.

41. Толочек В.А. Индивидуальный стиль — устойчивость и изменчивость // Вопросы психологии. — 1987. — № 4.

42. Толочек В.А. Профессиональный отбор и психологические тесты. — М., 2001.

43. Толочек В.А. Современная психология труда: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2005.

44. Толочек В.А. Стили профессиональной деятельности. — М.: Смысл, 2000.

45. Фукин А. И. Психология конвейерного труда. — М., 2003.

46. Шадриков В. Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности. — М.: Наука, 1982.

47. Шульц Д., Шульц С. Психология и работа. — 8-е изд. — СПб.: Питер, 2003.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Наказ МОЗ України від 08.04.2014 № 248 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14

2. Кодекс цивільного захисту України (психологічний захист) // http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5403-17

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1052 Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій (психологічний захист) // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423 Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України (психологічна реабілітація) // zakon.rada.gov.ua/go/423-2015-п

Розробник_____(О.В. Рабіч)
(підпис)

Гарант освітньої програми_____(А.С. Бєліков)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
Протокол № 4 від «_28_»_09_ 20_20_ року